

FDI...ปัจจัยสำคัญที่ช่วยพลิกฟื้นเศรษฐกิจโรมาเนีย

โรมาเนียเพิ่งเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของสหภาพยุโรป (European Union : EU) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550 ที่ผ่านมา แต่กว่าที่โรมาเนียจะก้าวขึ้นเป็นสมาชิก EU ได้ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา โรมาเนียเคยประสบภาวะเศรษฐกิจถดถอยระหว่างปี 2540-2542 จากปัญหาหนี้สินของภาครัฐและภาคเอกชน ปัญหาค่าเงิน ROL* ของโรมาเนียตกต่ำ อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยพุ่งสูงถึงกว่า 150% ในปี 2540 ตลอดจนปัญหาในภาคการเงินการธนาคาร แต่หลังจากปี 2543 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นปีที่โรมาเนียได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (European Union : EU) ทำให้รัฐบาลโรมาเนียจำเป็นต้องดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วน ทั้งเพื่อพลิกฟื้นเศรษฐกิจและเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ EU ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเร่งแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ปฏิรูประบบราชการ รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งด้านการค้า และการลงทุนให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จนทำให้เศรษฐกิจโรมาเนียเริ่มฟื้นตัวดีขึ้นในปี 2543 และเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งอัตราเงินเฟ้อก็เริ่มลดลงเป็นลำดับ โดยนับตั้งแต่ปี 2544-2549 เศรษฐกิจโรมาเนียขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 6% ส่งผลให้ชาวโรมาเนียมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นมาก ด้วยรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงราว 5,330 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 จาก 4,610 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2539 สำหรับปัจจัยสำคัญที่ช่วยพลิกฟื้นและเกื้อหนุนให้เศรษฐกิจโรมาเนียเติบโตอย่างต่อเนื่องจนสามารถเข้าเป็นสมาชิกของ EU ได้สำเร็จ คือ การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ทั้งนี้ ทางการโรมาเนียรายงานว่า ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2549 โรมาเนียมีมูลค่าสะสมของเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้า (Stock of Inward Foreign Direct Investment) สูงถึง 37.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 33% ของ GDP ซึ่งเพิ่มขึ้นมากจากเพียง 4.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 12% ของ GDP ณ สิ้นปี 2540

เงินลงทุนไหลเข้า : จุดประกายการเติบโตทางเศรษฐกิจ

นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา รัฐบาลโรมาเนียมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจัง โดยในระยะแรกรัฐบาลเน้นส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ทางรถไฟ และท่าเรือต่าง ๆ เพื่อเร่งพัฒนาประเทศให้พร้อมรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ ในระยะต่อมาได้ขยายการส่งเสริมการลงทุนครอบคลุมในอีกหลายอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมพลังงาน เนื่องจากโรมาเนียมีน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน ล้ำรองอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร รวมทั้งยังส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม ยานยนต์ เคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ธุรกิจประกันภัย การท่องเที่ยว และภาคบริการอื่น ๆ ด้วย โดยตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา โรมาเนียได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากแหล่งเงินทุนของ EU อาทิ European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) และ European Investment Bank (EIB) ฯลฯ รวมถึงสถาบันการเงินระหว่างประเทศอีกหลายแห่ง เพื่อใช้พัฒนาภาคการลงทุนของโรมาเนีย ให้เติบโต สำหรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนที่รัฐบาลใช้จูงใจนักลงทุนต่างชาติ มีหลายประการ อาทิ การลงทุน

* เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ทางการโรมาเนียเปลี่ยนชื่อสกุลเงิน ROL (Romanian Lei) เป็น RON (Romanian New Lei) โดยกำหนดให้ 1 RON = 10,000 ROL

ในเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) ของโรมาเนีย ซึ่งเน้นการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าส่งออกเป็นหลัก จะได้รับการยกเว้น อากาศนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ นอกจากนี้ กฎหมายของโรมาเนียยังให้การคุ้มครองการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติ เท่าเทียมกับนักลงทุนท้องถิ่นทุกประการอีกด้วย

ทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ (The Romanian Agency for Foreign Investment) ของโรมาเนีย พบว่า มูลค่า FDI Inflow ในแต่ละปีของโรมาเนียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากราว 0.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2543 เป็น 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2547 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวเป็น 6.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 โดยประเทศที่มีมูลค่า FDI Inflow มากที่สุดในโรมาเนีย คือ เนเธอร์แลนด์ (มีสัดส่วนราว 16% ของมูลค่า FDI Inflow ในโรมาเนียทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ ออสเตรีย (14%) ฝรั่งเศส (9%) เยอรมนี (9%) และอิตาลี (6%) ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม (มีสัดส่วนราว 52% ของมูลค่า FDI Inflow ในโรมาเนียทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ การบริการ (22%) การค้าปลีกและค้าส่ง (15%) การท่องเที่ยว (2%) และการก่อสร้าง (2%) ตามลำดับ

สำหรับไทย ในปี 2549 มีนักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในโรมาเนีย 14 โครงการ รวมมูลค่าราว 47 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยอยู่ในอันดับที่ 45 ของประเทศที่เข้าไปลงทุนในโรมาเนียทั้งหมด โดยธุรกิจที่นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนมากที่สุด คือ ภาคอุตสาหกรรม (สัดส่วนราว 64% ของมูลค่า FDI Inflow ทั้งหมดของไทยในโรมาเนีย) รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรรม (18%) และการก่อสร้าง (9%) ตามลำดับ

ธุรกิจที่นำลงทุนในโรมาเนีย

นอกเหนือจากความสำเร็จเรื่องทำเลที่ตั้งของโรมาเนียซึ่งติดกับทะเลดำ อันเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าที่สำคัญต่อไปยังประเทศอื่น ๆ ในยุโรปแล้ว แรงงานชาวโรมาเนียส่วนใหญ่ยังมีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดี อีกทั้งอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของชาวโรมาเนียก็ยังคงค่อนข้างถูก โดยอยู่ที่ระดับราว 97 ยูโร ขณะที่ประเทศอื่น ๆ ใน EU มีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยกว่า 200 ยูโร/เดือน เมื่อประกอบกับการที่โรมาเนียเพิ่งเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของ EU เมื่อต้นปี 2550 ที่ผ่านมา เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้โรมาเนียสามารถดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับธุรกิจที่มีศักยภาพนำลงทุนในโรมาเนีย ได้แก่

➤ **การผลิตอะไหล่รถยนต์ (Automotive Parts)** นับจากปี 2532 จนถึงปัจจุบัน โรมาเนียมีการนำเข้ารถยนต์มือสองมากกว่า 1 ล้านคัน และคาดว่าจะยังคงนำเข้ารถยนต์มือสองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรถยนต์ Opel Vectra เป็นรถยนต์มือสองที่ชาวโรมาเนียนิยมซื้อเข้ามาใช้มากที่สุด แม้ว่าขณะนี้ชาวโรมาเนียส่วนใหญ่จะเริ่มมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ขยายตัวดีก็ตาม แต่เนื่องจากกำลังซื้อที่ยังไม่สูงนักเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ใน EU ทำให้ชาวโรมาเนียนิยมซื้อรถยนต์มือสองมากกว่ารถยนต์ใหม่ ส่งผลให้ตลาดอะไหล่รถยนต์ในโรมาเนียมีโอกาสเติบโตตามไปด้วย โดยปัจจุบันมีบริษัทรถยนต์ต่างชาติจากยุโรปหลายรายเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตอะไหล่รถยนต์ในโรมาเนีย อาทิ บริษัท Solvay จากเบลเยียม และบริษัท Autoliv จากสวีเดน ฯลฯ

➤ **การผลิตวัสดุและอุปกรณ์การก่อสร้าง (Construction Material)**

โรมาเนียอยู่ระหว่างการพัฒนาประเทศและเร่งปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการคมนาคมขนส่งและการกระจายสินค้าระหว่างประเทศผ่านโรมาเนียไปยังประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ส่งผลให้มีโครงการก่อสร้างต่าง ๆ มากมาย ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในโรมาเนียยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ มูลค่าตลาดของธุรกิจก่อสร้างในโรมาเนียตลอดทั้งปี 2549 อยู่ที่ระดับราว 9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าในช่วง 10 ปีข้างหน้า ธุรกิจก่อสร้างทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนจะยังคงมีแนวโน้มเติบโตดี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากรัฐบาลโรมาเนียมีการลงทุนเพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับความต้องการสร้างบ้านใหม่ ตลอดจน Shopping Malls ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ตามความต้องการของชาวโรมาเนียที่เริ่มมีกำลังซื้อสูงขึ้น จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับการเข้าไปลงทุนผลิตวัสดุและอุปกรณ์การก่อสร้างเพื่อรองรับความต้องการในตลาดโรมาเนีย

➤ **ระบบโทรคมนาคม (Telecommunications)** โรมาเนียเป็นประเทศหนึ่ง

ในยุโรปตะวันออกที่จัดว่ามีระบบโทรคมนาคมที่เติบโตค่อนข้างรวดเร็ว โดยนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 เป็นต้นมา ทางกรรมาเนียได้เปิดเสรีธุรกิจโทรคมนาคมเพื่อรองรับความต้องการในประเทศที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาระบบโทรคมนาคมในประเทศให้ทันสมัย รวมทั้งดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นด้วย

เนื่องจากปัจจุบันระบบโทรศัพท์พื้นฐานของโรมาเนียยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ การเปิดเสรีดังกล่าวส่งผลให้ตลาดโทรศัพท์มือถือ (Mobile Telephony) ของโรมาเนียมีแนวโน้มเติบโตดี โดย ณ สิ้นปี 2548 ชาวโรมาเนียราว 10 ล้านคน จากทั้งหมด 22 ล้านคน มีโทรศัพท์มือถือใช้ นอกจากนี้ ตลาดโทรศัพท์ไร้สาย (Wireless Telephony : เป็นโทรศัพท์มือถือที่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายได้) ขยายตัวสูงมากเช่นกัน โดย ณ สิ้นปี 2547 มีชาวโรมาเนียราว 8 ล้านคน ที่มีการใช้โทรศัพท์ไร้สาย และจากข้อมูลของ National Regulatory Authority of Communications (ANRC) พบว่า จนถึงต้นปี 2548 มีบริษัทจดทะเบียนเพื่อให้บริการทางโทรคมนาคม (Electronic Communications Services) แล้วกว่า 2,600 ราย

➤ **เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT)** ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศของโรมาเนียมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยตลาด IT ในโรมาเนียทั้งด้าน Hardware และ Software น่าจะขยายตัวเฉลี่ยราว 12%-15% ต่อปี ทำให้เป็นธุรกิจที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติค่อนข้างมาก ทั้งนี้ โรมาเนียมีแรงงานที่มีความชำนาญเฉพาะทางสูง โดยเฉพาะด้านวิศวกรรมและซอฟต์แวร์ ในอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ ประกอบกับรัฐบาลโรมาเนียมีการปฏิรูประบบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยรวม ซึ่งรวมถึงระบบการจัดการประกันสุขภาพของภาครัฐ และการปรับปรุงระบบทางการเงินการคลัง ทำให้มีความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มความสะดวกในการทำงานมากขึ้นตามไปด้วย

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
มีนาคม 2550